

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Acte amb motiu del dia internacional en memòria de les víctimes de l'Holocaust

Palau del Parlament, 27 de gener de 2014

La presidenta

Honorable consellera de benestar social i família; excel·lentíssim senyor ambaixador d'Israel; il·lustríssim senyor alcalde de Manresa, i protagonista en part d'aquest acte; membres de la mesa; diputades, diputats; senadores, senadors; alts càrrecs de la Generalitat; representants d'entitats cíviques i socials, i responsables dels grups que han fet possible que aquest acte, un any més, fos un èxit... Vull saludar també, permetin-m'ho, les persones que no han pogut ser aquí a l'auditori i que segueixen l'acte des d'una altra sala. Crec que el que avui commemorem, el dia internacional de record de les víctimes de l'Holocaust, ha fet que moltes més persones hagin volgut compartir l'acte i participar-hi.

El Parlament de Catalunya organitza aquest acte institucional d'una manera solemne. Abans, en l'audiència, explicava que els primers anys el celebràvem dalt, a la sala d'audiències, amb els representants dels diversos col·lectius, els presidents dels grups i els membres de la mesa. Era en petit comitè. Al cap de quatre o cinc anys, l'acte va començar a créixer, fins arribar al dia d'avui.

Avui és un dia per recordar. En totes les intervencions heu parlat del record, la història, la formació, com deia l'ambaixador, l'educació i la necessitat que actes com aquest es facin perquè no oblidem. Cal no oblidar; no hem de perdre la memòria, que ha de servir perquè mai més no es tornin a produir episodis com aquell. I aquest és el motiu pel qual avui fem aquest acte, un acte de llum, de vida, d'afirmació radical de la dignitat de les persones i els pobles.

Avui és també un dia especial, perquè la commemoració d'enguany coincideix amb el setanta-cinquè aniversari de l'ocupació de Barcelona per les tropes franquistes, a les acaballes de la guerra civil, l'any 1939. Aleshores el Parlament fou tancat. Va

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

entrar en funcionament amb el president Macià l'any 32, i el 39 fou tancat, i per molts anys. En aquells moments va començar una etapa d'exili i repressió, una etapa molt llarga. Avui tenim bons motius per refermar el nostre compromís amb la construcció quotidiana de la pau i la nostra ferma convicció en els valors de la democràcia i el respecte als altres i a la dignitat de les persones i els pobles.

Un any més, donem al dia internacional de record de les víctimes de l'Holocaust la importància i la càrrega simbòlica que mereix, i hi impliquem les comunitats i els col·lectius més afectats per la xacra de la repressió nazi. Els agraïm que hagin assumit aquest protagonisme i que l'hagin traduït en veu i presència en un acte volgudament plural.

Enguany, per la seva transcendència, hem volgut deixar un espai rellevant al testimoni escrit de les víctimes de l'Holocaust. N'hem tingut una mostra amb dos fragments de l'obra de Joaquim Amat-Piniella. Podem intentar posar-nos en la seva pell, davant d'aquell desemparament i aquella brutalitat. Podem arribar a imaginar-nos l'angoixa, el dolor i el terror que algú va programar i ordenar que s'apliqués, sense pietat i amb tota crueltat, a les víctimes. Podem arribar a descriure les causes i els efectes de la situació il·legítima en la qual van ser instal·lades tantes persones, una situació absolutament indigna i degradant. Però sempre seran convenients els testimonis i les reflexions que apel·lin a l'emoció, la sensibilitat, l'empatia, que es fonamentin en la condició humana compartida, que ens interpel·lin directament; en definitiva, que ens remoguin la consciència.

El fet de tenir les víctimes de l'Holocaust entre nosaltres, encara que no sigui físicament, té efectes esperançadors, perquè representa la constatació que el règim del terror a la fi va ser vençut. Malgrat tot el seu esforç criminal, no van acabar de silenciar la veu de les víctimes, d'esborrar-ne la petjada, de fulminar-ne la condició humana. Enguany, les Nacions Unides conviden a tractar el tema 'Viatges a través de l'Holocaust', a posar en valor les vivències personals i intransferibles cap a la devastació, unes vivències de dignitat greument violentada enmig de la barbàrie i que ens conviden a fixar el focus en trajectes vitals que són històries de sofriment, agonia i mort, i que no han de suscitar ni el silenci, ni la complicitat, ni l'oblit. Era

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

un trànsit indesitjat i indesitjable cap als terrenys sòrdids de la infàmia, en el decurs del qual les víctimes no viatjaven, sinó que eren transportades, deportades cap a horitzons foscos de denigració i aniquilació, cap a l'escenari negre del genocidi.

El groc, el vermell, el negre, el blau, el violeta, el rosa, el marró... Són els colors dels triangles que significaven l'estigma, la condemna i la denigració, colors que eren expressió no pas de la diversitat que defineix la humanitat, sinó de la diferència que calia eradicar, colors que posen en relleu l'atemptat contra el dret de viure dignament que va representar el nazisme. Perquè darrere les víctimes de l'Holocaust no hi havia una massa odiosa d'éssers anònims, sinó dones i homes amb noms i cognoms, amb projectes vitals únics i inviolables.

Eren persones com Joaquim Amat-Piniella, a qui hem volgut homenatjar expressament amb motiu de la celebració del seu any, que tan dignament ha organitzat l'ajuntament de Manresa. Era un supervivent de Mauthausen, on van ser deportats 1659 catalans, dels quals n'hi van morir 1037. Ho va explicar a la seva novel·la 'K.L. Reich', traduïda a diverses llengües. Joaquim Amat-Piniella ha rebut el merescudíssim reconeixement de la ciutat on va néixer, Manresa, ciutat avui representada en aquest acte pel seu alcalde i altres membres del consistori.

O eren persones com Edmon Gimeno, recentment traspassat, als noranta anys, i que en la seva condició de supervivent dels camps nazis va ser, a més d'un dels fundadors de l'Amical de Mauthausen, protagonista de les sis edicions precedents de l'acte que avui ens convoca encenent l'espelma per les víctimes catalanes i de l'estat espanyol assassinades als camps de concentració. Avui el seu germà ha encès l'espelma per recordar-lo a ell. Edmon Gimeno, nascut a Caseres, la Terra Alta, detingut per la Gestapo quan tenia vint anys, va ser deportat als camps d'extermini de Buchenwald, Dora i Bergen-Belsen, i fou un gran lluitador contra l'oblit, un home compromès amb la memòria de la deportació que patiren els republicans.

Joaquim Amat-Piniella, Edmon Gimeno i totes les persones que van morir o que com ells van quedar marcades per sempre més per les urpes cruels del règim nazi

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

no mereixen l'oblit, sinó el record emocionat de totes les generacions. Per això és tan important l'esforç pedagògic i de divulgació entre els més joves dels horrors de l'Holocaust i de qualsevol tirania totalitària. Cal difondre, sobretot entre els joves, els valors de la diferència humana, dels accents diferents que tenim, i del respecte. Ahir, en un diari català, el president de l'Amical de Mauthausen, Enric Garriga, va publicar un article en què deia: "L'educació dels joves és la gran esperança i la gran eina del futur, del futur nostre com a persones, del futur nostre com a societat i del futur nostre com a país." Les víctimes mereixen el record emocionat, perquè el seu dolor i el seu sacrifici són el dolor i el sacrifici de la humanitat.

Es tracta de no oblidar, de no negar, de no banalitzar, el que fou l'Holocaust per no haver de reviure'l. A més, es tracta de fer de la nostra acció cívica i per la pau el recordatori perenne que, malgrat tots els holocausts que la condició humana hagi pogut perpetrar, hi ha civilització, hi ha sentit fratern, hi ha un camí transitable cap a horitzons de llibertat, de justícia i de realització dels drets de les persones i els pobles. Afortunadament, som moltíssims els qui volem transitar per aquest camí; som moltíssims els qui, contra tota vel·leïtat totalitària, volem ser, volem viure, volem convida i volem decidir sobiranament sobre les nostres vides. Cal ser perseverants i no abaixar mai la guàrdia perquè ningú no gosi canviar-nos el guió de les nostres vides.

Moltes gràcies.